

Budapest Főváros IV. kerület
ÚJPEST ÖNKORMÁNYZAT

✉ 1041 Budapest, István út 14.
☎ 231-3131, Fax.: 231-3133
deri.tibor@ujpest.hu
Hivatali ügyfélkapu elérhetőség:
BP04ONKO, KRID: 358468376

POLGÁRMESTERE

ID 92 A101100 0250
Management System
MSZ EN ISO 9001:2015
valid until: 2025.06.25.

ELŐTERJESZTÉS a Képviselő-testület részére

Tárgy: Tájékoztatás a Budapest Főváros Kormányhivatala által a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének 113/2024. (IV. 25.) számú határozatával szemben megküldött törvényességi felhívás tartalmáról, egyben javaslat azzal kapcsolatos döntés meghozatalára

Előterjesztő:

Előterjesztést készítette:

Előterjesztés egyeztetve:

Jogi szempontból ellenőrizte:

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

Képviselő-testületi ülés időpontja:

Déri Tibor polgármester

dr. Mike Árpád jogi előadó

Kormányosné Tóth Mária kabinetvezető

dr. Gácsi Anett Erzsébet aljegyző

dr. Váczai Katinka jogi referens

dr. Moldván Tünde jegyző

2024. június 27.

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 132. § (1) bekezdés a) és b) pontja értelmében a kormányhivatal a helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete körében az Alaptörvényben meghatározott feladat- és hatáskörökön túl törvényességi felhívással élhet, valamint kezdeményezheti a képviselő-testület összehívását.

Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: Kormányhivatal) 2024. június 4. napján kelt, a Törvényességi Felügyelet Írásbeli Kapcsolattartás modulon keresztül megküldött törvényességi felhívás keretében ismertette álláspontját Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének 113/2024. (IV. 25.) számú határozatával kapcsolatban, felhívva a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy - az álláspontja szerint fennálló jogszabálysértő helyzetet - a törvényességi felhívásban részletezett megállapításokra tekintettel szüntesse meg, a 113/2024. (IV. 25.) számú határozatot helyezze hatályon kívül, és *a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Kultv.) és a kulturális intézményben foglalkoztatottak munkaköreiről és foglalkoztatási követelményeiről, az intézményvezetői pályázat lefolytatásának rendjéről, valamint egyes kulturális tárgyú rendeletek módosításáról szóló 39/2020. (X. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) szabályozásának megfelelő pályázatot folytassa le.*

A jelen előterjesztéshez *1. számú mellékletként* csatolt törvényességi felhívásban a Kormányhivatal kitért arra is, hogy az Mötv. 134. § (1) bekezdésének második mondatában meghatározott törvényi kötelezettségének a Tisztelt Képviselő-testület tegyen eleget, és a törvényességi felhívás alapján tett intézkedéséről vagy egyet nem értéséről 30 napon belül tájékoztassa a Kormányhivatalt.

Ennek eleget téve a hivatkozott 113/2024. (IV. 25.) számú határozat, valamint a Kormányhivatal törvényességi felhívása tartalmáról az alábbi tájékoztatást tudom nyújtani a Tisztelt Képviselő-testület részére.

1. Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének 113/2024. (IV. 25.) számú határozatának tartalma:

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testülete 113/2024. (IV. 25.) számú határozatával - az Újpesti Kulturális Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság [székhely: 1042 Budapest, István út 17-19.; adószám: 25191202-2-41; cégjegyzékszám: 01-09-205112 (a továbbiakban: UKK Kft.)] egyedüli, tulajdonosi tagja jogkörében eljárva - úgy döntött, hogy

- az UKK Kft. ügyvezetőjének Belán Beatrixnek 2024. április 25. napi hatállyal ügyvezetői tisztségéről történő lemondását elfogadja, és egyben
- **a társaság ügyvezetőjévé 2024. április 26. napjától kezdődően, határozott időtartamra 2024. október 15. napjáig Halászné Rác Krisztinát megválasztja** azzal, hogy a megválasztott ügyvezető tevékenységét munkaviszonyban látja el.

A Képviselő-testület ezen határozatában döntött az ügyvezető alaphatáráról is felhatalmazva a polgármestert a döntés végrehajtása érdekében szükséges intézkedések megtételére, a szükséges jognyilatkozatok kiadására, az esetlegesen szükséges alapító okirat módosítására és egyéb okiratok aláírására.

2. A Kormányhivatal által vizsgált 113/2024. (IV. 25.) számú határozattal kapcsolatos kormányhivatali álláspont:

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatása a Kultv. 76. § (1) bekezdése értelmében. E feladat ellátását érintően az Önkormányzatra, mint fenntartóra és az UKK Kft.-re, mint közművelődési feladatot ellátó közművelődési intézményre irányadó főbb, garanciális szabályokat a Kultv. tartalmazza.

Az UKK Kft., mint az Önkormányzat 100%-os tulajdonában álló, nonprofit gazdasági társaság, a közművelődési alapszolgáltatások teljes körét biztosító közművelődési intézményként működik.

Az Önkormányzat az UKK Kft. fenntartása során köteles biztosítani a fenntartáshoz szükséges, a Kultv. szerinti szervezeti, személyi, szakképzettségi és tárgyi feltételeket. A közművelődési intézmény vezetőjének pályáztatását, a benyújtott pályázatok elbírálásának rendjét, valamint a vezető beosztás betöltéséhez szükséges képesítési és egyéb feltételeket a Kultv. és az annak szabályozását kiegészítő EMMI rendelet részletesen rendezi.

A Kormányhivatal álláspontja szerint amennyiben az UKK Kft. vezetőjét pályázati eljárás lefolytatása nélkül nevezte ki a Képviselő-testület, úgy az új intézményvezetőnek ebben az esetben is meg kellett felelnie az EMMI rendeletben foglalt végzettségnek, valamint a szakmai és vezetői gyakorlatra, illetve tudományos tevékenységre vonatkozó követelményeknek. A Kormányhivatal kitért arra is, hogy előterjesztésből nem vált megismerhetővé Halászné Rác Krisztina szakmai önéletrajza, részletes szakmai és vezetési programja és még utalás szintjén sem derül ki információ a cselekvőképességéről, büntetlen előéletéről, az adott tevékenység végzésétől való eltiltás kizártságáról, végzettségéről, így nem határozható meg, hogy megfelel-e a Kultv. és az EMMI rendelet vonatkozó rendelkezései által támasztott elvárásoknak. A Kormányhivatal kiemeli azt is,

hogy a 113/2024. (IV. 25.) számú határozat nem tartalmaz utalást az UKK Kft.-re mint közművelődési intézményre, illetve annak vezetőjére vonatkozó kógens rendelkezéseket magukba foglaló két alapvető jogszabályra, azaz a Kultv.-re, valamint az EMMI rendeletre vonatkozólag.

A Kormányhivatal véleménye szerint Halászné RácZ Krisztinával ügyvezetői munkakörre vonatkozóan, 176 napra, **pályázati eljárás lefolytatása nélküli munkaszerződés-kötés, illetve módosítás sérti az EMMI rendelet 5. § (1)-(5) és (9) bekezdésében, valamint a 6. §-ában foglaltakat.**

3. A Kormányhivatal által vizsgált 113/2024. (IV. 25.) számú határozattal kapcsolatos önkormányzati álláspont:

3.1. Jelenleg hatályos jogszabályi környezet bemutatása:

A közművelődéshez való jog gyakorlása közérdek, a közművelődési tevékenységek támogatása közcél. A közművelődés feltételeinek biztosítása alapvetően az állam és a helyi önkormányzatok feladata. [Kultv. 73. § (1)-(2) bekezdés]

A települési önkormányzat kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatása. A települési önkormányzat e feladatát a közművelődési alapszolgáltatások megszervezésével, pénzügyi támogatás biztosításával, valamint a közművelődés helyi lakossági képviselőinek biztosítása révén látja el. A fővárosi kerületben a települési önkormányzat kötelező feladata a közművelődési alapszolgáltatások teljes körének megszervezése. [Kultv. 76. § (1)-(3) és (7) bekezdés]

Törvény előírhatja, hogy meghatározott közszolgáltatást kizárólag erre a célra alapított költségvetési szerv, olyan állami vagy legalább többségi önkormányzati tulajdonban álló, jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság, amelyben az állam vagy az önkormányzat legalább többségi befolyással bír vagy e gazdasági társaság legalább többségi tulajdonában álló és legalább többségi befolyása alatt álló jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság vagy önkormányzati társulás láthat el. [Mötv. 41. § (8) bekezdés]

A fővárosi kerületben a települési önkormányzat a közművelődési alapszolgáltatások folyamatos hozzáférhetősége érdekében közművelődési intézményt biztosít. A közművelődési intézmény fenntartója, működtetője az állam, települési önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, önkormányzati társulás, valamint közművelődési megállapodás keretében egyház, egyéb szervezet vagy magánszemély lehet. [Kultv. 77. § (1)-(2) bekezdés, 78/I. § (1) bekezdés]

A települési önkormányzat fenntartott közművelődési intézmény az önkormányzat 100%-os tulajdonában álló nonprofit gazdasági társaságként vagy költségvetési szervként működik. [Kultv. 77. § (4) bekezdés]

A fővárosi kerületben a települési önkormányzat a közművelődési alapszolgáltatások folyamatos hozzáférhetősége érdekében művelődési ház, művelődési központ vagy kulturális központ típusú közművelődési intézményt köteles biztosítani. [Kultv. 78I/ § (1a) bekezdés]

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének *a közművelődésről szóló 2/2016. (I. 29.) önkormányzati rendelete* (a továbbiakban: Ör.) értelmében az Önkormányzat a közművelődési feladatait elsősorban az UKK Kft. útján, a vele kötött közszolgáltatási szerződés keretében, éves közszolgáltatási terv és egyedi megbízások alapján látja el. Az Önkormányzat a rendeletben meghatározott közművelődési feladatok megvalósítására a törvény követelményeinek

megfelelő jogi személlyel, magánszeméllyel közművelődési megállapodást köthet. [Ör. 3. § (1) és (3) bekezdés]

Az EMMI rendelet hatálya – az abban foglalt kivétellel – a közművelődési intézményben, közösségi szintérben, az állami vagy önkormányzati fenntartású muzeális intézményben, nyilvános könyvtárban, közlevéltárban, valamint az integrált kulturális intézményekben foglalkoztatottakra terjed ki. [EMMI rendelet 1. § (1)-(2) bekezdés]

3.2. Önkormányzati álláspont:

Az Önkormányzat egyedüli tagként alapította határozatlan időtartamra az UKK Kft.-t, amely az Önkormányzat 100%-os tulajdonában álló nonprofit gazdasági társaság. Az új ügyvezető 2024. április 25-i megválasztásakor hatályban lévő – jelen előterjesztéshez *2. számú mellékletként* csatolt – Alapító Okirat szerint az UKK Kft.-nek egy ügyvezetője van, melynek megválasztása Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének kizárólagos jogköre. Az Alapító Okirat – összhangban *a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényben* (a továbbiakban: Ptk.) foglalt rendelkezésekkel – kimondja, hogy ha az UKK Kft. működőképessége ezt megkívánja az ügyvezetői tisztségről történő lemondás az új vezető tisztségviselő megválasztásával, ennek hiányában legkésőbb a bejelentéstől számított hatvanadik napon válik hatályossá.

A Képviselő-testület a feladatkörébe tartozó közszolgáltatások ellátására – jogszabályban meghatározottak szerint – költségvetési szervet, a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti gazdálkodó szervezetet, nonprofit szervezetet és egyéb szervezetet alapíthat, továbbá szerződést köthet természetes és jogi személlyel vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettel. Törvény előírhatja azt is, hogy egyes közszolgáltatásokat csak meghatározott szervek útján lehet ellátni. [Mötv. 41. § (6) és (8) bekezdés] A helyi önkormányzatok vonatkozásában az Mötv. és a helyi önkormányzatokra vonatkozó jogszabályok az irányadók tehát, a Ptk. jogi személyekre vonatkozó általános szabályai közül azokat kell alkalmazni, amelyek a helyi önkormányzatok természetéből, jellegéből adódóan alkalmazhatóak rájuk. A Kultv. fentebb is hivatkozott 77. § (4) bekezdése lehetővé teszi a települési önkormányzatok számára, hogy a 100%-os tulajdonukban álló nonprofit gazdasági társaságként vagy költségvetési szervként működjön a közművelődési intézmény.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) szerint a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő államháztartás rendszerében a költségvetési szerv a jogszabályban vagy alapító okiratban meghatározott közfeladat ellátására létrejött jogi személy. A települési önkormányzatok által fenntartott (közművelődési) intézmények is jellemzően ekként működnek, sőt a Kultv. 2021. június 30. napjáig hatályban lévő 77. § (4) bekezdése értelmében csak ekként működhetnek. 2021. július 1. napjától a közművelődési feladatokat a települési önkormányzatok 100%-os tulajdonában álló nonprofit gazdasági társaságai is elláthatnak. A Ptk. jogértelmezéséből is kiindulva a gazdasági társaságok alapvetően a magánautonómia viszonyaira épülve működnek, nemcsak jogalanyiságuk, hanem a belső viszonyaik is magánjogi módszerekkel szabályozottak. A gazdasági társaságok esetén alkalmazni kell tehát az adott társasági típusra vonatkozó és a jogi személyekre vonatkozó általános szabályokat is.

A fentiekből adódóan megállapítható, hogy a Kultv.-ben, valamint EMMI rendeletben, mint kógensen alkalmazandó jogszabályokban foglalt kötelező tartalmi elemek az UKK Kft.-re nem vonatkoznak, tekintettel arra, hogy az nem költségvetési szerv, főtevékenysége körében sem közművelődési tevékenységet lát el. A gazdasági társaságok esetében, az adott társaság működési

tevékenységét a „létesítő okirat”-ban felvett tevékenységi körök keretei között végezheti, melyből adódóan megállapítható, hogy tevékenységét konkrétan az általa felvett és arra engedéllyel rendelkező tevékenységi kör határolja be.

Véleményünk szerint az általános szabályokat tartalmazó Ptk. a vezető tisztségviselő (ügyvezető) kijelölését rendezi, ezért jelen esetben a magasabb szintű Ptk. alkalmazására volt szükség a közművelődési intézmények vezetői munkaköreinek betöltésére vonatkozó EMMI rendelet rendelkezéseinek mellőzése mellett. Az EMMI rendelet személyi hatályára vonatkozó rendelkezések is ezt erősítik meg, ugyanis egy gazdasági társaság semmiképpen sem tekinthető egy települési önkormányzat fenntartásában működő intézménynek. A Ptk. szabályaitól abban az esetben lehetett volna eltérni, amennyiben a speciálisan alkalmazandó jogszabály a Ptk. általános szabályaitól eltérő rendelkezést tartalmazott volna. Ez a törvényességi felhívásban rögzítettekkel ellentétben jelen esetben nem valósult meg.

A javaslat elfogadásához **egyszerű többség** szükséges.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a Budapest Főváros Kormányhivatala által a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének 113/2024. (IV. 25.) számú határozatával szemben megküldött törvényességi felhívás tartalmának tudomásul vételére és az azzal kapcsolatos döntés meghozatalára az alábbi határozati javaslat elfogadásával.

Határozati javaslat:

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének .../2024. (.....) határozata Budapest Főváros Kormányhivatala által a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének 113/2024. (IV. 25.) számú határozatával szemben megküldött törvényességi felhívás tartalmával kapcsolatban

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testülete a Budapest Főváros Kormányhivatala által a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének 113/2024. (IV. 25.) számú határozatával szemben megküldött törvényességi felhívás tartalmát megvizsgálta, azzal kapcsolatban úgy dönt, hogy - az előterjesztésben kifejtett álláspontjára figyelemmel - azzal nem ért egyet.

Felelős: Polgármester

Határidő: 2024. július 4.

Budapest, 2024. június 24.

Déri Tibor
polgármester

Melléletek:

- 1. számú melléklet: Budapest Főváros Kormányhivatala törvényességi felhívása a 113/2024. (IV. 25.) számú határozattal összefüggésben**
- 2. számú melléklet: Újpesti Kulturális Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 2023.12.07. napján kelt alapító okirata**